

РЕПУБЛИКА СРПСКА
УСТАВНИ СУД
REPUBLIKA SRPSKA
USTAVNI SUD

Број:У-91/13

Бања Лука, 24. март 2014. године

Удружење послодаваца графичке и информативне
дјелатности, кинематографије, производње целулозе,
папира и производа од папира Републике Српске

- председнику

БАЊА ЛУКА

Момчило Гламочић из Кнежева дао је, 24. децембра 2013. године Уставном суду Републике Српске иницијативу за покретање поступка за оцјену уставности и законитости: члана 67. тачка б) Посебног колективног уговора за запослене у области медија и графичке дјелатности Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске" број 94/06); члана 47. тачка б) Посебног колективног уговора за запослене у области здравства Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске" број 95/09); члана 56. Гранског колективног уговора финансијских организација Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске" број 11/07); члана 55. тачка б) Посебног колективног уговора за област правосуђа ("Службени гласник Републике Српске" бр.115/06, 69/07, 18/08 и 63/08); члана 18. тачка б) Посебног колективног уговора за запослене у органима управе Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске" бр. 14/08, 25/08 и 116/08) и члана 79. Посебног колективног уговора за запослене у области унутрашњих послова Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске" бр. 72/06 и 16/08). Рјешењем овог Суда, У-91/13 од 19. марта 2014. године, покренут је поступак за оцјену уставности наведених одредаба.

У смислу члана 38. став 2. Закона о Уставном суду Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, бр. 104/11 и 92/12) достављамо Вам рјешење којим се покреће поступак, те се истовремено одређује рок од 30 дана од дана пријема овог рјешења за достављање одговора.

СЕКРЕТАР
УСТАВНОГ СУДА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
мр. Љубомир Ожеговић

Прилог:
-Рјешење;
-Иницијатива.

Ustavni sud Republike Srpske, na osnovu člana 115. Ustava Republike Srpske i člana 61. stav 1. tačka a) Zakona o Ustavnom sudu Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske" br. 104/11 i 92/12), na sjednici održanoj 19. marta 2014. godine, d o n i o j e

R J E Š E N J E

Pokreće se postupak za ocjenjivanje ustavnosti i zakonitosti: člana 67. tačka b) Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti medija i grafičke djelatnosti Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 94/06); člana 47. tačka b) Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti zdravstva Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 95/09); člana 56. Granskog kolektivnog ugovora finansijskih organizacija Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 11/07); člana 55. tačka b) Posebnog kolektivnog ugovora za oblast pravosuđa ("Službeni glasnik Republike Srpske" br. 115/06, 69/07, 18/08 i 63/08); člana 18. tačka b) Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u organima uprave Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske" br. 14/08, 25/08 i 116/08) i člana 79. Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti unutrašnjih poslova Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske" br. 72/06 i 16/08).

O b r a z l o ž e n j e

Momčilo Glamočić iz Kneževa dao je Ustavnom sudu Republike Srpske inicijativu za pokretanje postupka za ocjenjivanje ustavnosti i zakonitosti: člana 67. stav (1) tačka b) Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti medija i grafičke djelatnosti Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 94/06), koji su zaključili Sindikat medija i grafičara Republike Srpske i Udruženje poslodavaca grafičke i informativne djelatnosti, kinematografije, proizvodnje celuloze, papira i proizvoda od papira Republike Srpske; člana 47. stav 1. tačka b) Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti zdravstva Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 95/09), koji su zaključili Sindikat zdravstva i socijalne zaštite Republike Srpske i Ministarstvo zdravlja i socijalne zaštite Republike Srpske; člana 56. Granskog kolektivnog ugovora finansijskih organizacija Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 11/07), koji su zaključili Sindikat finansijskih organizacija Republike Srpske i Udruženje poslodavaca bankarsko-finansijskih i osiguravajućih organizacija Republike Srpske; člana 55. stav 1. tačka b) Posebnog kolektivnog ugovora za oblast pravosuđa ("Službeni glasnik Republike Srpske" br. 115/06, 69/07, 18/08 i 63/08), koji su zaključili Sindikat pravosuđa Republike Srpske i Ministarstvo pravde Republike Srpske; člana 18. stav 1. tačka b) Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u organima uprave Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske" br. 14/08, 25/08 i 116/08), koji su zaključili Sindikat uprave Republike Srpske i Ministarstvo uprave i lokalne samouprave Republike Srpske i člana 79. stav 1. Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti unutrašnjih poslova Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske" br. 72/06 i 16/08), koji su zaključili Sindikat radnika unutrašnjih poslova Republike Srpske i Ministarstvo unutrašnjih poslova Republike Srpske. Iz sadržaja inicijative proizlazi da njen davalac smatra da osporene odredbe navedenih akata nemaju pravnog osnova u Zakonu o radu, a time i Ustavu Republike Srpske, odnosno da se podzakonskim aktom nije mogla propisati naknada plate predsjedniku ili povjereniku

sindikata kod poslodavca koja nije propisana tim zakonom.

Osporenim odredbama: člana 67. tačka b) Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti medija i grafičke djelatnosti Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 94/06), koji ima samo jedan stav, pa je očigledno da se inicijativa odnosi na član 67. tačka b); člana 55. tačka b) Posebnog kolektivnog ugovora za oblast pravosuđa ("Službeni glasnik Republike Srpske" br.115/06, 69/07, 18/08 i 63/08) i člana 18. tačka b) Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u organima uprave Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske" br. 14/08, 25/08 i 116/08), koji takođe imaju samo jedan stav, pa je očigledno da se inicijativa odnosi na član 55. tačka b) i član 18. tačka b), u istovjetnom tekstu, propisano je da poslodavac obezbjeđuje sindikatu uslove za njegovo djelovanje, od kojih i naknadu plate u visini od 15% predsjedniku ili povjereniku sindikata kod poslodavca do 100 radnika, odnosno za svakih narednih 100 radnika još po 2,5% na osnovnu platu.

Takođe, osporenim odredbama člana 47. tačka b) Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti zdravstva Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske" br. 95/09 i 18/11), koji takođe ima samo jedan stav, pa je očigledno da se inicijativa odnosi na član 47. tačka b), propisano je da poslodavac obezbjeđuje sindikatu uslove za njegovo djelovanje, od kojih i naknadu plate u visini od 15% predsjedniku većinskog reprezentativnog sindikata kod poslodavca do 100 radnika, odnosno za svakih narednih 100 radnika još po 2,5% na osnovnu platu.

Odredbom člana 56. Granskog kolektivnog ugovora finansijskih organizacija Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 11/07), u poglavlju pod naslovom »Uslovi za rad sindikata«, propisano je da poslodavac obezbjeđuje sindikatu uslove za njegovo djelovanje u skladu sa odredbama Zakona o radu i Opštim kolektivnim ugovorom.

Prema osporenim odredbama člana 79. Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti unutrašnjih poslova Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske" br. 72/06 i 16/08), koji takođe ima samo jedan stav, pa je očigledno da se inicijativa odnosi na član 79., a ne na član 79. stav 1., kako to navodi podnosilac inicijative, Ministarstvo na svim nivoima organizovanja obezbjeđuje Sindikatu sledeće uslove za njegovo djelovanje: -korišćenje odgovarajućih prostorija i potrebne administrativno-tehničke usluge, -naknadu plate u visini od 20% regionalnom povjereniku i članu Republičkog odbora SRUP-a RS, od prosječno isplaćene plate u Ministarstvu za prethodni mjesec, – naknadu plate u visini od 10% povjereniku sindikalne podružnice, od prosječno isplaćene plate u Ministarstvu za prethodni mjesec, ako se za to stvore materijalne pretpostavke.

Ustavom Republike Srpske je utvrđeno da svako ima pravo na rad i slobodu rada i svako po osnovu rada ima pravo na zaradu, u skladu sa zakonom i kolektivnim ugovorom (član 39. st. 1. i 5).

Zakonom o radu («Službeni glasnik Republike Srpske» br. 38/00, 40/00, 47/02, 38/03 i 20/07), u članu 128. propisano je da se kolektivnim ugovorom bliže određuju obim i način ostvarivanja prava i obaveza iz radnog odnosa, u skladu sa zakonom i drugim propisima, postupak kolektivnog ugovaranja, sastav i način rada tijela ovlašćenih za mirno rješavanje kolektivnih sporova između radnika i poslodavaca, međusobni odnosi učesnika u zaključivanju kolektivnih ugovora i druga pitanja od značaja za uređivanje odnosa između radnika i poslodavaca. Pored navedenog, ovim zakonom je propisano: da u skladu sa kolektivnim

ugovorom, pravilnikom o radu i ugovorom o radu, radnik ima pravo na uvećanje plate po osnovu otežanih uslova rada, radnog staža, prekovremenog rada, rada noću, rada praznikom i drugim danima u koje se po zakonu ne radi (član 85); da radnik ima pravo na naknadu plate za vrijeme odsustvovanja sa rada u slučajevima predviđenim ovim zakonom, kolektivnim ugovorom, pravilnikom o radu i ugovorom o radu (član 86); da se kolektivnim ugovorom, pravilnikom o radu i ugovorom o radu bliže uređuju slučajevi i uslovi za ostvarivanje prava na naknadu plate, visina naknada, način isplate i druga pitanja u vezi sa ostvarivanjem prava radnika na naknadu plate (član 87. stav 1) i da naknada plate za vrijeme korišćenja godišnjeg odmora, državnog praznika, privremene spriječenosti za rad zbog povrede na radu ili profesionalne bolesti, kao i za vrijeme prekida rada zbog propusta poslodavca da preduzme odgovarajuće mjere zaštite na radu, iznosi u visini od 100% prosječne plate koju je radnik ostvario u odgovarajućem predhodnom periodu, ili od plate koju bi ostvario da je bio na radu (član 88. stav 1).

Imajući u vidu sadržinu navedenih ustavnih i zakonskih odredbi, proizlazi da postoje razlozi za pokretanje postupka za ocjenjivanje saglasnosti osporenih odredbi: člana 67. stav (1) tačka b) Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti medija i grafičke djelatnosti Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 94/06); člana 47. stav 1. tačka b) Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti zdravstva Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske" br. 95/09 i 18/11); člana 56. Granskog kolektivnog ugovora finansijskih organizacija Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 11/07); člana 55. stav 1. tačka b) Posebnog kolektivnog ugovora za oblast pravosuđa ("Službeni glasnik Republike Srpske" br.115/06, 69/07, 18/08 i 63/08); člana 18. stav 1. tačka b) Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u organima uprave Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske" br. 14/08, 25/08 i 116/08) i člana 79. Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti unutrašnjih poslova Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske" br. 72/06 i 16/08), sa Ustavom Republike Srpske i Zakonom o radu («Službeni glasnik Republike Srpske» br. 38/00, 40/00, 47/02, 38/03 i 20/07).

Na osnovu izloženog, Sud je odlučio kao u izreci ovog rješenja.

Ovo rješenje Ustavni sud je donio u sastavu: predsjednik Suda Džerard Selman i sudije: Milenko Arapović, Vojin Bojanić, Amor Bukić, Zlatko Kulenović, prof. dr Duško Medić, prof. dr Marko Rajčević i akademik prof. dr Snežana Savić.

Broj: U-91/13
19. mart 2014. godine

PREDSJEDNIK
USTAVNOG SUDA
Džerard Selman

Momčilo Glamović
Ul. Gavrila Principa 32/14
78230 Kneževo

РЕПУБЛИКА СРПСКА
УСТАВНИ СУД
Број: У-91/13
Датум: 24. 12. 2013.
БАЊА ЛУКА

ЗАДУЖЕЊЕ
Судија: С. Савић
Савјетник: С. Ружић

Dana: 21.12.2013. godine

Подносилац!
26/12/13
Савић

- Уставни Суд Републике Српске, Банја Лука
- Предсједник Републике Српске, Банја Лука
- Влада Републике Српске, Банја Лука
- Министарство просвјете и културе Републике Српске, Банја Лука
- Синдикат образовања, науке и културе Републике Српске, Банја Лука

P r e d m e t : Оцјена уставности и законитости,
i n i c и j a t и v a .-

Cijeneći da је Odlukom tog Suda, broj:U-33/12 od 25.9.2013.g. ("Službeni glasnik Републике Српске", broj:86/13), uz obavijest gornjeg Ministarstva, broj:07.023/052-5412/13 od 14.10.2013.g. uslijedila diskriminacija za radnike образовања, науке и културе, slijedi i ovaj podnesak, te podnosilac ističе:

1. U članu 4. Zakona o Ustavnom Sudu Републике Српске ("Službeni glasnik Републике Српске", broj:104/11,92/12) regulisano је da:"Svako može dati inicijativu...", dakle nigdje Zakon ne traži "uslov" koji Sud u odgovoru, br.:SU-382-1/13 od 18.12.2013.g., ističе : "...neophodno је da inicijativa...bude iznesena samostalno...", jer istu može napisati bilo ko, a podnosilac или svako - da је potpiše,

2. Kad је podnosilac inicirao da Sud pokrene postupak ocjene уставности и законитости, ideja nije vezana za "inicijativu" - neka to bude MOLBA - ефект је исти, Sud је за то надлежан, и puno брже би се окончал поступак актелне дискриминације;

3. Iz označene Odluke Suda ne proizilazi da је prijedlog-inicijativa dostavljena gornjem Sindikatu, a obaveza postoji prema označenom Zakonu, članovi: član 24/I-v), član 34. i dr., te u Sindikatu треба izvršiti ove provjere, te zašto nije dat odgovor i dr.

4. Član 39/1 označenog Zakona propisuje elemente inicijative:

- a) naziv општег акта,
- b) oznaku одредбе (ne, dakle, sadržaj одредбе)
- c) naziv и broj službenog glasnika u kom је акт objavljen,
- d) razloge na kojima се inicijativa zasniva и
- e) druge podatke od značaja za postupak

te, ispunjavaju se uslovi: a-b-c:

1. Posebni kolektivni ugovor u oblasti medija i grafičke djelatnosti Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj:94/06), član 67/I-b);
2. Posebni kolektivni ugovor u oblasti zdravstva Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 95/09), član 47/I-b
3. Granski kolektivni ugovor finansijskih organizacija Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 11/07),
4. Posebni kolektivni ugovor za oblast pravosuđa ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 92/12), član 55/I-b),
5. Posebni kolektivni ugovor za zaposlene u organima uprave Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 46/08), član 18/I-b),
6. Posebni kolektivnu ugovor za zaposlene u oblasti unutrašnjih poslova Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 72/06), član 79/I.

U opštem aktu pod: 1., 2., 4 i 5. identična je odredba, kao što je propisana u članu 51/I-b) Opšteg kolektivnog ugovora ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 40/10), tj. naknada plate predsjedniku ili povjereniku sindikata za 15% na osnovnu platu, a u aktu pod 3. osporena odredba upućuje na označenu odredbu iz Opšteg kolektivnog ugovora, a osporena odredba akta pod 6., uz isti princip, propisuje naknadu plate 10% povjereniku sindikalne podružnice, 20% regionalnom povjereniku...

Uslovi iz d)- razlozi inicijative:

1. idealni: prepis iz označene Odluke Ustavnog Suda RS-e, iz obrazloženja, od: "Poseban kolektivni ugovor za zaposlene u oblasti obrazovanja i kulture... (treći pasus, strana 18.)... kada radnik ima pravo na naknadu plate" (na strani 19., 2 rečenice prije završetka teksta-sadržaja Odluke);

2. razlozi podnosioca: "Ne činim ono što hoću, nego činim ono što mrzim... a to više ja ne činim, nego grijeh koji prebiva u meni" - Biblija.

Podnosilac smatra da naknada plate iz osporenih opštih akata nije utvrđena kao pravo u smislu člana 95. Zakona o radu ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 55/07), a samim tim ni Ustavu Republike Srpske, član 108/II koji propisuje da propisi i drugi opšti akti moraju biti u saglasnosti sa zakonom.

S poštovanjem,

Podnosilac,
Momčilo Glamocić
Momčilo GLAMOCIĆ

Dakle, ako osporena naknade plate nije propisana, izričito, Zakonom, član 95., istu ne može propisati, kao pravo, propis niži od Zakona - osporeni ugovori, odnosno njihove odredbe, te slijedom tih razmišljanja proizilazi da podzakonski propis nije u skladu sa Zakonom, te, shodno članu 108/II i Ustavom Republike Srpske, te bi, u tom smislu bila logika inicijative.

Međutim, otvoreno je dosta pitanja, npr. drugostepenog ocjenjivanja Odluka Ustavnog Suda... taj Sud, je, praktično drugostepen: organ Narodne Skupštine Republike Srpske, kad vrši ocjenu ustavnosti Zakona Parlamenta.

Zašto bi tih 15% naknade - bilo neskladno ustavu i zakonu? To je novac Poslodavca. Poslodavac ima svoj UNUTARNJI i IZJAVLJENI motiv da to čini dobrovoljno - pristao je potpisivanjem Ugovora. To je i njegova Milost - ne vrijeda li se neko, ako odbije Dar-Milost? Ne vrijeda li se Poslodavac? On to daje Sindikatu. Nije li svako slobodan da raspolaže sa svojim novcem, kako god želi (sem u zabranjene svrhe - mito, i sl.). Biblija - Jevandjelje po Mateju, glava 20. o tom daje širu pouku i poruku. "DOMAĆIN" se obraća "posleniku" (radniku) "PRIJATELJU ja tebi ne činim krivo... Nisam li ja vlastan u svome činiti šta hoću? Zar je pred očima tvojim zlo, što sam ja dobar?"... Reklo bi se da je u Zakonu o radu - pravna praznina. Pa, šta da i jest? Poslodavac dobrovoljno - SAGLASNOŠĆU VOLJE - prihvata isplatu 15%, a saglasnost volje je bitan, osnovni element Ugovora, dakle iskazuje svoju Milost-Dar-Volju-Željju - i sve to čini zakonito, kao dijete koje ima 5 KM slobodno daje x trojici drugara: jednom 2, ostalima po 1 KM (1 KM zadržava sebi)... Slijedeći istaknuto, i volju Poslodavca, podnosioc u Sindikalnoj organizaciji predlaže i članovi prihvataju, i tih 15% se dijeli članovima, svakog mjeseca 2 (za dva člana), principom rotacije, jer predsjednik je tu, zahvaljujući članstvu, a Poslodavac je to dao kao USLOVE za rad Sindikata, i Sindikalna organizacija prihvata volju predsjednika, koja je Volja Poslodavca, i nestaje motiva karijerizma ni novčane "pohlepe" za 15%. Na više mjesta Kur'an potvrđuje Biblijske Istine, kao: Sura 1., ajet 4. "...koji vjeruju... i u ono što je prije tebe objavljeno..."

DVOJICA su potpisala KOLEKTIVNE UGOVORE-POSEBNE. Do koga je grišeh: "Ako se dva od vas slože na zemlji, da se za što mole, daće im i Otac moj koji je na nebesima", Biblija, a Neko sudi mimo Volje te Dvojice. Ko su TA DVOJICA?

Momčilo Glamočić

Momčilo Glamočić